Rakli

Kiinteistönomistajat
ja rakennuttajat

HE 155/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rakennuksen energiatodistuksesta annetun lain ja rakentamislain muuttamisesta

Raklin lausunto talousvaliokunnalle 6.10.2026

Mikko Somersalmi, Tekninen johtaja

Perusparannuspassi ei ole käytännössä vapaaehtoinen julkisyhteisöille

- Kiitämme esityksen valintaa siitä, että perusparannuspassia esitetään vapaaehtoiseksi.
- Julkisen rakennuskannan osalta passi ei kuitenkaan käytännössä ole vapaaehtoinen JETS– energiatehokkuussopimukseen liittyneille tahoille (johtuu EED-toimeenpanosta).
  - Nyt tulisi varmistaa, ettei kunnille ja hyvinvointialueille synny merkittäviä lisäkuluja perusparannuspassien teettämisvelvoitteesta.
  - perusparannuspassin teettäminen tulee olla mahdollisimman kustannustehokasta ja passin teettäminen pitää olla mahdollista ilman energiatodistuksen uusimista. Nyt uhkana on, että energiatodistus joudutaan uusimaan joka tapauksessa, jos perusparannuspassi täytyy teettää.
- Ehdotamme näissä tapauksissa esityksen pykälän 11 b mukaista lähestymistapaa *"Energiatodistuksen päivittäminen yksinkertaistetussa menettelyssä"*.
- Menettelyä tulisi käyttää, jos energiatodistuksen tiedot eivät olisi muuttuneet, mutta sitä täydennettäisiin perusparannuspassilla julkista sektoria koskevien vaateiden takia.

Rakli

Energiamuotokertoimien tulee seurata energiajärjestelmän kehitystä

- Energiantuotantomuodot ovat muuttuneet paljon sen jälkeen, kun kertoimet ensimmäisen kerran asetettiin. Tästä huolimatta energiamuotokertoimien suhteet toisiinsa eivät ole muuttuneet.
  - Sähkön energiamuotokerroin on edelleen 2,4 kertaa kaukolämpöä suurempi. Näin suureen eroon kertoimien välillä ei nähdäksemme ole enää perusteita.
- Energiamuotokertoimien tulee tukea mm. energian kiertoon perustuvia ratkaisuja, joilla vähennetään rakennusten päästöjä kustannustehokkaasti. Näiden päästövähennysten tulisi näkyä E-luvussa ja energiatehokkuustodistuksen arvosanassa. Tämä on yhteiskunnallisesti kriittistä, koska
  - E-luku on sidoksissa kiinteistömarkkinan kilpailukykyyn ja rahoitukseen EU-taksonomian ja rahoittajien kriteerien takia.
  - HE 164/2026 vp ei-asuinrakennuksille ollaan asettamassa energiatehokkuuden vähimmäisvaatimuksia, joiden saavuttamista voidaan tehostaa hallinnollisin keinoin kuten uhkasakolla.

Valtionhallinnon turvakriittiset rakennukset mukaan rajaukseen, jolla estetään tiedon kasautumisesta johtuva turvallisuusriski

- Esityksessä rajataan puolustushallinnon käytössä olevat rakennukset pois energiatodistusvelvoitteen piiristä SEUT 346 artiklan 1 kohdan a alakohtaan perustuen.
- Erityisesti valtionhallinnon käytössä on paljon rakennuksia, joihin liittyy keskeistä kansalliseen turvallisuuteen liittyvää salassa pidettävää tietoa. Näiden turvakriittisten kohteiden energiatehokkuustietojen keskittäminen julkiseen energiatodistusrekisteriin aiheuttaa myös tiedon kasautumiseen liittyvän turvallisuusriskin.
- Rajaus tulisi lakiesityksen 3 §:n 2 mom. 3 kohdassa muuttaa muotoon: ”…3) sellaiseen asevoimien tai valtionhallinnon käytössä olevaan rakennukseen, johon tai jonka käyttöön liittyy kansalliseen turvallisuuteen liittyvää salassa pidettävää tietoa”.